

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 60 din. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaia vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, ponedeljek 9. junija 1941-XIX

Cena posamezni številki din 150

Sosvet Ljubljanske pokrajine se je poklonil Duceju

Duce je s svojo državniško močjo nakrat pridobil srca prebivalstva, ko je dal Ljubljanski pokrajini avtonomijo ter predpisal za to pokrajino politiko, ki ji daje vse pogoje za nadaljnji razvoj. Te

zgodovinske zasluge prebivalstvo Ljubljanske pokrajine ne bo Duceju nikdar pozabilo in zato je sosvet Ljubljanske pokrajine v resnici govoril v imenu vsega prebivalstva, ko je v poklonitveni avdiciji izrekel Duceju zahvalo ter mu zagotovil popolno vdanost prebivalstva. Besede voditelja sosveta so bile besede, ki so imele popolno resonanco v ljudstvu.

Vso svojo globoko zahvalo pa izreka pri tej priliki prebivalstvo naše pokrajine tudi Eksc. Grazioliju, ki je po dalekovidni preudarnosti Duceja postavljen kot izvrševalec njegove modre politike v Ljubljanski pokrajini. Vse prebivalstvo si boljše in blagohotnejše izvrševatelja Ducejeve volje ne more želeli.

Tako je po zaslugi Duceja ustvarjena trdna in trajna vez med Ljubljansko pokrajino in fašistično Italijo in delegacija Ljubljanske pokrajine je imela vso legitimacijo za zahtevanje Duceju o trajni hvalečnosti in vdanosti prebivalstva Ljubljanske pokrajine vladarskemu Savojskemu domu, Duceju in Italiji.

Sosvet Ljubljanske pokrajine v Rimu

V petek 6. junija so se odpeljali člani sosveta v Vrsto, kjer so jih pozdravili tržaški župan dr. Rucier in drugi odličniki. Skupno s sosvetom so se odpeljali v Trst in potem v Rim tudi župan dr. Adlešič, comm. Tigoli, major Cavallero in 2 zastopnika tiska. V Trstu pa se je pridružil delegaciji Ljubljanske pokrajine tudi Eksc. Grazioli.

Slovenska delegacija je prišla v Rim v soboto ter jo je na kolodvoru Termini pozdravil v imenu notranjega ministrstva Eksc. Turbaco. Delegacija je kmalu po svojem

prihodu v Rim obiskala drž. podtajnika Eksc. Raffacinija, katerega je izrekla vdanost Ljubljanske pokrajine.

Delegacija je nato obiskala pod vodstvom Vis. Komisarja Graziolija Pantheon ter se ustavila ob grobu zedinitelja Italije Viktorja Emanuela II. ter kralja Umberta I. ter se poklonila njih velikemu spominu. Ko se je delegacija poklonila še spominu Neznane juna in Padlih fašistov si je ogledala nekatere zgodovinske spomenike večnega mesta.

Sprejem pri Duceju

V nedeljo ob 11.30 je sprejel v Beneški palači Duce slovensko delegacijo, ki mu je prišla izraziti vdanost in hvalečnost prebivalstva Ljubljanske pokrajine. Delegacijo

je vodil Eksc. Grazioli, ki je predstavil Duceju vse člane sosveta in Ljubljanskega župana, nakar je prečital v italijanščini naslednjo izjavo:

Govor Eksc. Graziolija

DUCE! Izredna čast, ki ste jo izkazali meni in članom sosveta, je visoko odlikovanje za vse prebivalstvo Ljubljanske pokrajine, katero vidi v tem nov dokaz Vaše velikodušne dobrohotnosti ter je v svoji duši za to globoko hvaležno. Dovolite, Duce, da v Vaši navzočnosti potrdim popolno lojalno sodelovanje, ki sem ga našel pri prebivalstvu v izvrševanju vladnih dolžnosti, ki ste mi jih Vi zaupali. Te dolžnosti so bile in bodo izvršene s popolno avtoriteto in odločnostjo ter z neupogljivo fašistično pravičnostjo pri delu za blagor prebivalstva, za povzdigo vseh strok kulturnega, socialnega in gospodarskega življenja v okviru velikega Fašističnega Imperija, ki ste ga Vi ustva-

rili, ter v absolutni pokorščini naredbam, ki ste jih Vi izdali.

Sedaj, ko je urejeno normalno življenje v pokrajini, stremi naše delovanje posebno za industrijskim, trgovskim in še posebej poljedelskim razvojem ozemlja, zakaj sama pokrajina namerava dati čim prej, kolikor dopuščajo človeške možnosti, svoj aktivni prispevek v okviru državnega gospodarskega življenja. Javna dela, katera ste Vi, Duce, odredili, rešujejo z ene strani vprašanja temeljne važnosti za življenje prebivalstva, z druge strani pa s svojim veličastnim programom nudijo možnost zaposlitve in ustvaritve zadovoljstva med delovnim ljudstvom.

Govor sosvetnika dr. Natlačena

Po tej izjavi je prečital dr. Marko Natlačen v italijanskem in slovenskem jeziku naslednjo izjavo:

DUCE! Dovolite mi, da se Vam kot tola-

mač članov sosveta in vsega slo-

popolne lojalnosti vsega prebivalstva.

DUCE!

Globoka je in bo hvalečnost našega naroda za plemenite ukrepe, ki ste jih, prežeti s toliko človečansko in rimsko pravičnostjo storili zanj in mu s tem dali možnost življenja ter kulturnega in gospodarskega napredka v naročju velike Fašistične Italije.

Ko boste blagovolili počastiti našo pokrajino s svojim visokim obiskom, Vam bo naš narod vesel in s ponosom izrazil svoja čustva.

DUCE!

Po Vaši odredbi se z naglico rešujejo v naši pokrajini problemi, ki so dolga leta čakali rešitve. Ko Vam ponovno zagotavljamo svojo globoko hvalečnost, si upamo izraziti nado, da ne boste slovenskemu narodu nikoli odrekli svoje naklonjenosti in svojega varstva.

Nato je odgovoril Duce z daljšim govorom, ki je bil sproti stavkom prevaden v slovenščino. Duce se je zatem posebej razgovarjal z dr. Natlačenom in se je nazadnje poslovil od vseh članov, ki so vzradoščeni zapustili Beneško palačo.

500 milijonov lir za javna dela

Na Ljubljansko pokrajino odpade 150.000.000 lir

Ministrski svet je dal Ministru za javna dela pooblastilo za potrošnjo 500 milijonov lir za javna dela v Ljubljanski, Reški, Zaderski, Splitski in Kotski pokrajini. Po velikodušnem odločilu Duceja dobi Ljubljanska pokrajina 150 milijonov lir ali pol milijarde dinarjev. Znesek bo razdeljen na tri dele in bo prva anuiteta znašala 70.000.000 lir. Načrt določa sistemsko izgradnjo velike državne ceste od stare meje do Ljubljane

ter temeljito popravilo vse cestne mreže pokrajine. Vštete so tudi manjše ceste, za katerih popravilo bodo skrbele pokrajina in občine. Drugi del vsote je določen za ljubljansko bolnišnico, zlasti za kirurški paviljon, tretja kvota pa bo porabljena za vseučilišče ter za izpopolnitev znanstvenih ustanov.

V dveh letih bo zgradila država 300 stanovanjskih hiš in je kot prvi prispevek že določenih 5 milijonov lir.

Predpisi

za proizvodnjo in prodajo rastlinskega kuriva v Ljubljanski pokrajini

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, smatrajoč za potrebno, da se na ozemlju pokrajine proizvaja kar največ rastlinskega kuriva in da se na enoten in popoln način uredi izvoz količin rastlinskega kuriva, ki presegajo notranje potrebe pokrajine same, je izdal to naredbo:

Člen 1.

Vsi lastniki gozdov v Ljubljanski pokrajini so v mejah in ob pogojih, določenih v veljavni gozdni zakonodaji, dolžni proizvajati kar največ drv in oglja.

Člen 2.

Po pokritju potreb Ljubljanske pokrajine uravnava od 1. julija 1941-XIX dalje izvozno trgovino z rastlinskim kurivom (drvmi in ogljem) v celoti Visoki komisariat, ki opravlja te posle po podrejenem ravnateljstvu državnih gozdov.

Zaradi tega sta proizvajalcem in trgovcem prepovedana izvoz in izvozna prodaja rastlinskega kuriva. Na zahtevo ravnateljstva državnih gozdov mu morajo le-ti odstopiti za izvoz razpoložljivo količino po ceni in pogojih, ki jih določi Visoki komisariat.

Člen 3.

Do vštete 15. junija 1941-XIX morajo vsi trgovci-izvozniki in proizvajalci-izvozniki rastlinskega kuriva prijaviti ravnateljstvu državnih gozdov pri Visokem komisariatu količine drv in oglja, ki jih imajo na dan 10. junija 1941-XIX in količine, ki jih nameravajo izvoziti.

Razen tega mora biti v prijavi navedena po mesecih tudi količina, ki se jo zavežejo proizvajalci

in trgovci dati na razpolago za izvoz v ostali dobi tekočega leta.

Člen 4.

Železniška uprava in prevozna podjetja ne smejo prevzeti rastlinskega kuriva za odpravo iz pokrajine, če je ne odredi ravnateljstvo državnih gozdov pri Visokem komisariatu.

Člen 5.

O svojem poslovanju pri izvajanju teh odredb mora ravnateljstvo državnih gozdov voditi posebno upravno računovodstvo.

Člen 6.

Za izvrševanje te naredbe sta poverjeni nadzorstvo in poslovno vzporejevanje posameznih gozdarskih strok državni gozdni milici, poveljništvu v Ljubljani.

Člen 7.

Če lastnik gozda ne spolnjuje svoje obveznosti iz čl. 1. in se ne odzove pozivu, izkoristi ravnateljstvo državnih gozdov pri Visokem komisariatu uradoma z odvzemom in v breme lastnika gozdno ploščino, za katero spozna, da je sečnja na njej smotrna in potrebna.

Odvzemna cena se določi brez pritožbene pravice na podstavi tržne cene rastlinskega kuriva z odbitkom vseh stroškov za sečnjo, predelavo in prevoz.

Člen 8.

Druge kršitve te naredbe se kaznujejo denarno s 1000 do 15.000 dinarji, v hujših primerih pa z zaporom do šestih mesecev. Poleg tega se sme odrediti tudi zablaga blaga in odvzeti obrtna ali trgovska pravica.

Ljubljana dne 4. junija 1941-XIX.

Visoki komisar:

Emilio Grazioli

Obisk direktorja italijanskega tiska

V vrsti obiskov visokih italijanskih dostojanstvenikov je bil do sedaj v Ljubljani posebno zapažen obisk ravnatelja italijanskega tiska pri Ministrstvu za ljudsko kulturo, narodnega svetnika doktorja Casinija, ki je po naročilu ministra Eksc. Pavolinija stopil v stike s slovenskimi novinarji in nekaterimi tiskarskimi podjetji.

Na Vis. Komisariatu je v prisotnosti Eksc. Vis. Komisarja Graziolija narodni svetnik dr. Casini sprejel predstavnike novinarske organizacije v Ljubljani. Za uvod razgovora je Eksc. Visoki Komisar naglasil, da je slovensko časopisje razumelo svojo nalogo ter lojalno sodelovalo pri delu za prilagoditev Ljubljanske pokrajine novim razmeram. Narodni svetnik dr. Casini je novinarjem razložil, da želi spoznati položaj slovenskega tiska po naročilu Ministra za ljudsko kulturo, ki skrbi za novinarski stan v Italiji ter bo naklonilo tudi slovenskim novinarjem vso podporo in skrbelo za njih tesne stike z italijanskim novinarstvom. Poročila in želje članov Novinarskega društva v Ljubljani je sprejemal z velikim razumevanjem ter obetal vso svojo pomoč.

V družbi načelnika za tisk in propagando v Dalmaciji in Ljubljanski pokrajini dr. Nanija je narodni svetnik dr. Casini pozneje obiskal nekatera uredništva in tiskarska podjetja ter se pri teh obiskih laskavo izražal o velikih ljubeznih in vnemi, ki jo slovensko ljudstvo v dokaz svoje visoke kulturne stopnje kaže za knjigo in časopisje.

Odredbe o končnem redovanju veljajo tudi za ne-državne šole

Vis. Komisar je izdal odredbo, da veljajo čl. 4., 5. in 6. naredbe o redovanju in izpiti na državnih šolah tudi za ne-državne šole s pravico javnosti.

Nižji tečajni izpit nadomesti predpisani izpit.

Kolkovina, predpisana za izpričevala, je obvezna v izmeri in primerih, kakor to določajo veljavni predpisi za učence državnih šol.

Sprememba firme »Lloyd Triestino«

Na letošnjem izrednem občnem zboru plovne družbe »Lloyd Triestino« v Trstu je bil sprejet predlog, da se družba preimenuje in se glasi novi naslov »Linee Triestine per l'Oriente — Società Anonima di Navigazione«, kar bi slovensko pomenilo: Tržaške pomorske zveze z Vzhodom, plovna delniška družba. — Za brzojavke je odslej veljavna nova kratica družbe »Oriens«.

Pod novim naslovom poslujoča znamenita tvrdka bo še nadalje vzdrževala vse nje poverjene dosežane pomorske zveze z Afriko, Azijo in Avstralijo in ji te proge ostanejo zagotovljene tudi po končni zmagi, pri kateri ima — kakor ostale družbe iz skupine »Finmare« — odličen delež. Družbe te skupine vzdržujejo najvažnejše proge v svetovno razpredeni italijanski pomorski službi.

† Joško Pogačnik

Na Jadranu, ki ga je tako vroče ljubil, se je dopolnila usoda Joška Pogačnika, generalnega tajnika Trboveljske premogokopne družbe. Kot rezervni intendantski podpolkovnik mornarice je bil nekaj dni pred izbruhom vojne poklican v vojaško službo v Kotor, med bombardiranjem si je zlomil nogo, v bolnišnici v Hercegovnem pa je dobil zastrupljenje krvi. Vrnil se je domov in v soboto popoldne je izdihnil v Šlajmerjevem sanatoriju.

Rodil se je 17. avgusta 1889, v Podnartu kot prvorojenec nekdanjega podpredsednika dunajskega parlamenta in prvega predsednika narodne vlade za Slovenijo Josipa vitezja Pogačnika. Do leta 1921. je bil mornariški oficir, potem pa je služboval pri TPD. Njen generalni tajnik je postal l. 1932. Svoje velike sposobnosti je vneto posvečal velikemu gospodarskemu podjetju, simpatije in spoštovanje vseh pa si je osvajal v službi in izven nje s svojim lepim značajem. Bil je vzor odkritosrčnega in širokoprteznega moža, pomagal je, kjer je le mogel, in v vestnem delu je imel največje zadoščenje.

Ugledni rodbini iskreno sožalje, plemenitemu pokojniku časten spomin!

Obvezna prigrasitev za priseljence v Ljubljansko pokrajino

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Člen 1.

Kdor koli se je od 1. aprila 1941-XIX dalje priselil v Ljubljansko pokrajino s katerega koli drugega ozemlja izven te pokrajine, ali se priseli kasneje, se mora prigrasiti pri občini, kjer se je nastanil.

Člen 2.

Prigrasiti se morajo tudi tisti, ki so bili pristojni ali so bivali v Ljubljanski pokrajini, so pa odšli pred 1. aprilom 1941-XIX, a so se vrnili na bivanje od tega dne dalje ali se vrnejo kasneje.

Člen 3.

Prijave iz prednjih členov morajo vložiti tisti, ki so na dan, ko je bila izdana ta uredba, že bivali v Ljubljanski pokrajini, v desetih dneh od dne, ko stopi ta naredba v veljavo, tisti pa, ki se priselijo kasneje, v 48 urah od priselitve.

Člen 4.

Kršitelji določb te naredbe, ki stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino, se kaznujejo denarno s 500 do 2000 dinarji, v hujših primerih pa z zaporom do treh mesecev.

Ljubljana dne 4. junija 1941-XIX.

Visoki komisar:
Emilio Grazioli

Vrnitev vojnih ujetnikov

Italijanska in nemška oblastva so odredila, naj se vojni ujetniki z ozemlja Ljubljanske pokrajine vrnejo domov. Za izvršitev te obaveze, od prebivalstva s hvalenostjo sprejete odločitve bo ljubljanski mestni vojaški urad na Ambroževem trgu 7/I., soba št. 6 med 8. in 12. uro do sobote 14. junija popisoval vojne ujetnike. Njihovi naj na četrtinske pole navedejo naslednje podatke: priimek in ime, kraj in datum rojstva, poklic, domovinska občina, zadnja vojaška edinica in vojaški čin ter domnevni kraj prijavljenčevega vojnega ujetništva.

Občni zbori

»Elektroindustrija« d. d. v Ljubljani ima X. redni občni zbor v sredo 18. junija ob 11.30 v družbeni pisarni v Ljubljani.

Razmere v hrvatski rudarski in metalurški stroki

Zagrebski »Željeznar« je objavil v svoji zadnji številki zanimiv članek o hrvatski rudarski in metalurški stroki. Iz članka posnemamo:

Vojne razmere so povzročile v hrvatski rudarski in metalurški proizvodnji velike perturbacije. Po vesteh, ki jih je dobil list iz krogov proizvajalcev, se sedaj dela za normalizacijo in organizacijo dela. Že sedaj delajo vse tvornice, v kolikor imajo surovin. Storitveni so potrebni koraki, da bi se metalurška industrija polno zaposlila.

Kar se tiče premogovnikov, bodo mogli ti delati s polno kapaciteto šele tedaj, ko bo normaliziran železniški promet. Dela se tudi na to, da se bo mogel lignit znova izvažati v Švico.

Pretekli teden je bila v Zvezi rudarske in metalurške industrije v Zagrebu konferenca zastopnikov metalurške stroke, katere so se udeležili tudi zastopniki oblasti. Na konferenci se je razpravljalo o izvozu hrvatskih metalurških izdelkov ter ugotovilo, katere surovine se morajo uvoziti iz sosednjih držav. Kakor se »Željeznar« poroča, se tudi že vodijo pogajanja z Madžarsko zaradi dobave surovin in v kratkem se bodo začela enaka pogajanja tudi z drugimi državami.

Zveza rudarskih in metalurških podjetij Hrvatske je objavila poziv na vsa podjetja svoje stroke, da ji takoj javijo svoje potrebe na surovinah in da ji sporoče, koliko so dobivala teh od KID. Ravno tako naj sporoče vse livarne, koliko surovin potrebujejo, zlasti pa koliko surovega železa potrebujejo mesečno. Cena surovega železa je sedaj določena na 3 din kilogram franko Vareš. K tej ceni pa se morajo prišteti vse davčine ter prevozni stroški po železnici in čez Savo. Ker je most pri Slavonskem brodu porušen, je storila Zveza rudarskih in metalurških podjetij potrebne korake, da bi se blago čez Savo prevažalo po čolnih. Da bi bil prevoz čimbolj olajšan, se bosta zgradila na obeh bregovih reke po en kratek železniški odcep, ki bo šel vzporedno z obalo. Ta odcepa se bosta spuščala do obale, da se bo moglo blago direktno prekladati iz vagonov na vozičke in na drugi strani reke iz vozičkov v vagone, v kolikor ne bi bilo potrebno, da bi se blago prevozilo na vozičkih naravnost do Siska. Na ta način se bo znatno olajšal prevoz železne rude, dokler ne bo znova izročen prometu most pri Slavonskem Brodu.

Razpis Kollmanove ustanove za trgovske nameštence

Mestno poglavarstvo v Ljubljani je razpisalo za leto 1941. 23 ustanovnih mest »Robert Kollmannove ustanove za slepce« po din 1780 ter 13 ustanovnih mest »Robert Kollmannove ustanove za podpiranje ubožnih ljubljanskih trgovskih uslužbencev« po din 3420 na leto.

Pravico do ustanove za podpiranje ubožnih ljubljanskih trgovskih uslužbencev imajo obubožani trgovski uslužbenci, ki so služili pri kakem ljubljanskem trgovskem podjetju in ki niso svojega ubožstva zakrivali.

Predvsem pa imajo pravico do ustanove:

- a) sorodniki ustanovnika,
- b) v drugi vrsti uslužbenci ustanovnika, ki so bili na dan njegove smrti še v njegovi službi.

Svoboda telefonskega prometa v pokrajini

Da bi pospešil normalizacijo gospodarskega in splošnega prometa, je Visoki Komisar odredil, da je telefonski promet v Ljubljanski pokrajini prost in da tako zanj niso več potrebna predhodna dovoljenja.

Za telefonske pogovore z drugimi pokrajinami Italije pa je treba imeti dovoljenje od krajevne kvesture (policijske oblasti), kateri je treba v dveh izvodih predložiti prošnjo za pogovor. Na enem izvodu dobi pristojni telefonski urad dovoljenje, da more dati prošilec zaželeno zvezo. Za pogovore s tujino pa je treba krajevni kvesturi predložiti na Vis. Komisarjat v Ljubljani naslovljene prošnje v treh izvodih.

Carinarnica v Metliki

Ker je postala Metlika obmejna postaja za izvozno carinjenje vsega blaga razen onega, ki spada pod kemično analizo, je oddelek ljubljanske carinarnice odprl svojo pisarno na metliškem kolodvoru. Vzporedno s carinsko postajo posluje oddelek italijanske finančne kontrole na mostu preko Kolpe pri Jurovskem brodu poleg metliškega mestnega kopaljšča.

Čitajte »Trgovski list«!

Razpis Kollmanove ustanove za trgovske nameštence

Podpore se bodo izplačevale polletno.

Prošnje je treba vložiti do dne 15. junija 1941 pri soc. političnem oddelku mestnega poglavarstva v Ljubljani.

Prošnji se morajo priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list in 3. dokazilo ubožstva.

Prosilci za ustanovo za podpiranje ubožnih ljubljanskih trgovskih uslužbencev morajo poleg tega priložiti prošnji še dokazilo, da so bili zaposleni kot trgovski uslužbenci pri kakem ljubljanskem trgovskem podjetju.

Prosilci, ki so prošnje že vložili pred tem razpisom, naj svoje prošnje obnove v smislu pogojev tega razpisa.

Trgovinski register

Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani. Vpisano je bilo, da je bila družba z dekretom kr. Civilnega Komisarja postavljena pod nadzorstvo in postavljen za komisarja inž. Enrico Raverta, ki ima vse pravice, podeljene s pravili raznim družbenim organom za redno poslovanje in ki tudi podpisuje za tvrdko, G. komisar Raverta je pooblastil, da zastopajo in podpisujejo tvrdko kolektivno tile gospodje: dr. Vinko Vrhunec, komercialni ravnatelj, inž. Vitold Biskupski tehnični ravnatelj in Anton Gerzinič, ravnatelj knjigovodstva, vedno po dva kolektivno. Za podpisovanje redne korespondence družbe z rudniki in s tretjimi osebami — izvzemši denarne zavode — je poleg prej imenovanih treh gospodov (za kolektivno podpisovanje) pooblaščen tudi še Franc Pišlar, podravnatelj družbe.

Denarstvo

Ustanovitev Hrvatske državne banke

so »Narodne novine« v Zagrebu proglasile takole:

Ustanavlja se Hrvatska državna

banka s sedežem v Zagrebu kot emisijski zavod Neodvisne države Hrvatske.

Organizacija in delokrog Hrvatske državne banke se določita s posebnim zakonom.

V delokrog Hrvatske državne banke spadajo vsi posli bivše Narodne banke kraljevine Jugoslavije tako, da veljajo do razglasitve zakona o organizaciji in delokrogu Hrvatske državne banke vsi predpisi, ki so veljali za bivšo Narodno banko kraljevine Jugoslavije, v kolikor niso v protislovju z ustavnimi odredbami in zakoni Hrvatske države.

Hrvatska državna banka prevzema vse poslovanje bivše Narodne banke na ozemlju Hrvatske države ter vse njene podružnice in organizacije. Obenem prevzema Hrvatska državna banka vso imovino bivše Narodne banke na ozemlju Hrvatske države, dočim se bo končna imovinska razmejitev odredila s posebnim obračunom in sporazumom med Državno banko in bivšo Narodno banko.

Hrvatska državna banka posluje pod neposrednim nadzorstvom ministra za narodno gospodarstvo.

»Ultime notizie« poročajo iz Budapešte o zamenjavi dinarja. Po tem poročilu je bilo zamenjanih 100 din: na Madžarskem za 10 pengov, kar je enako 6,03 marke, v Nemčiji za 5 mark, v Bolgarski za 100 levov ali za 4,88 marke in v Italiji za 30 lir ali za 3,92 marke.

Bankovci bivše Narodne banke v Srbiji bodo zamenjani za nove bankovce Srbske narodne banke v relaciji 1:1. Tečaj dinarja proti drugim valutam pa je določen takole: 1 nemška marka je 20 din, 100 lir je 262 din, 100 levov je 61 dinarjev, 1 ameriški dolar je 50 dinarjev, 1 šv. frank je 11,90 din in en gram čistega zlata je 55,80 din. Gen. pooblaščenec za gospodarstvo v Srbiji Neuhausen je izjavil, da bo denarno vprašanje v Srbiji urejeno tako, da bo izključena vsaka inflacija.

Gospodarske vesti iz Hrvatske

Dovoljena je ustanovitev nove zavarovalnice »Domovina« v Zagrebu z glavnico 3 milijonov din. Glavnico bo dal Pohit.

Od Dobove proti Zagrebu se dela dvotirna železnica.

Med zavarovalnicama Jugoslavija in Zedinjena zavarovalna družba v Zagrebu je bil sklenjen sporazum, po katerem prevzame Zedinjena zavarovalna družba vse pogodbe Jugoslavije iz stroke elementarnega zavarovanja na Hrvatskem razen onih zavarovanj, ki jih je sklenila podružnica Jugoslavije v Zagrebu.

Vojaške oblasti na Hrvaškem so dobile ukaz, da zbirajo staro železo, ki ga morajo oddati ministru za rudnike in gozdove.

Zagrebska vlada je ustanovila poseben komisarjat za pravilno razdeljevanje živil. Hkrati je bil objavljen ukaz, da se morajo popliti vse zaloge raznih vrst žita, zlasti pa pšenice.

Gospodarske vesti

Italijansko-turška trgovinska pogodba je bila s sklepom narodne skupščine v Ankari podaljšana za eno leto.

Trgovinska pogajanja med Turčijo in Švedsko so bila ugodno zaključena.

Bolgarski parlament je odobril zakonski načrt o izrednih državnih izdatkih v višini 3,5 milijarde levov, ki so potrebni zaradi izrednih dogodkov. Ti izdatki se bodo krili z notranjimi posojili.

Več parnikov z ruskim žitom je prišlo na Finsko za prehrano finskega prebivalstva. Parniki so bili poslani v smislu določb rusko-finske trgovinske pogodbe.

Ker je Argentina zaradi blokade izgubila večino trgov za svoje agrarne proizvode, je bila argen-

tinska vlada že drugič prisiljena odkupiti vso žetev. Istočasno je vlada naročila kmetovalcem, da morajo za deset odstotkov zmanjšati površino z žitom posejane zemlje.

Doma in po svetu

»La Gazzetta Ufficiale« je objavila zakonsko odredbo, da imajo do nadaljnjega odredbe italijanske zasedbene oblasti na ozemlju Ljubljanske pokrajine zakonito moč. Visoki Komisar je izvršitelj odredb zasedbene oblasti.

Italijansko - nemška pogodba o socialnem zavarovanju je bila izpopolnjena. Z njo je posebno ustrezno italijanskim delavcem v Nemčiji.

Kancelar Hitler je sprejel bolgarskega kralja Borisa v avdienci. Poglavitnik dr. Pavelić je s spremstvom odpotoval v Berchtesgaden, kjer je bil sprejet od kancelarja Hitlerja.

Objavljen je bil ukaz poglavitnika o novih mejah Hrvatske proti Srbiji. Meja teče od izliva Save v Donavo in gre ob Savi do izliva Drine. Vsi otoki v Drini pripadajo Hrvatski. Nato gre meja po stari meji med Bosno in Srbijo. Zemun bo še nadalje zaseden od nemške vojske. Te meje so bile od Hitlerja in Mussolinija odobrene.

Britanski veleposlanik v Moskvi Cripps je bil nujno pozvan od Ede na v London na poročanje.

Laval se je po šestmesečni odsotnosti vrnil iz Pariza v Vichy.

Irska vlada je protestirala v Berlinu zaradi bombardiranja Dublina ter zahtevala odškodnino za storjeno škodo.

Poslopje novomeške meščanske šole, ki je posebno trpelo od bombardiranja nemških letal, bo po odredbi Visokega Komisarja v kratkem tako popravljeno, da bo še lepše kot prej.

Beograd ima po štetju, ki se je ravnokar izvedlo, 253.729 prebivalcev. Pred sedanjo vojno jih je imel okoli 450.000.

Na Hrvatskem bodo zgradili 84 delavskih stanovanjskih hiš. Stroški za te hiše so proračunani na 100 milijonov lir.

Za ministra za propagando je bil na Hrvatskem imenovan dr. Josip Milković, ki je star šele 32 let.

Srbom in Židom je v Hrvatski krajini prepovedan obisk zdravilišč. Pri vožnjah z avtobusi imajo prednost Hrvati, nato katoliki, pravoslavni in če je kaj sedežev praznih, jih smejo zasedati Srbi in Židje.

Irska vlada namerava uvesti v državi korporacijski sistem, kakor je izjavil predsednik vlade De Valera v parlamentu.

Premogovniki v Bosni

Ker so izostale dobave premoga iz trboveljskih rudnikov, bo skušala hrvatska vlada dvigniti produkcijo premogovnikov v Bosni in Hercegovini, ki so vsi prišli v posest hrvatske države. Najvažnejši med njimi so: Kreka, kjer so lani pridobili 322.000 ton, Kakanj s 312.000 tonami, Zenica z 287 tisoč tonami, Breza 183.000 in mostarski rudnik, ki je dal 122.000 ton. Proizvodnja vseh bosanskih in hercegovskih premogovnikov je znašala lani 1.324.000 ton v vrednosti 164 milijonov dinarjev. Na severnem Hrvatskem je še nekaj zasebnih premogovnikov, ki prihajajo v poštev za večje dobave, čeprav njih premog po kakovosti zaostaja za bosanskim.

Ze v 24 urah

barva, plesira in kemično s a a i obleke, klobuko itd. Škrobl in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-73.

Koliko trgovcev gre na letni dopust in odmor?!

1-2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje! Zato vsaj doma pijte

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC

istega s rdečimi srci, našo najboljšo prirodno mineralno vodo. Zdravje in užitek!